

Datum: 8. 9. 2026

SPOROČILO ZA JAVNOST

Znani rezultati mednarodne raziskave bralne, matematične in naravoslovne pismenosti PISA 2025

Najnovejši rezultati raziskave PISA 2025, v kateri sodelujejo 15-letniki iz 91 držav, kažejo na splošen upad dosežkov slovenskih dijakov in dijakinj na področju naravoslovne, matematične in bralne pismenosti. Dosežek iz naravoslovja, ki je bil v preteklih zajemih podatkov za Slovenijo praviloma nad povprečjem držav OECD, se tokrat prvič uvršča v povprečje držav OECD. Pri matematični pismenosti se je dosežek prvič znižal pod povprečje držav OECD, medtem ko se je že doslej podpovprečni dosežek pri bralni pismenosti še dodatno znižal. Posebej zaskrbljujoče je zmanjšanje deležev dijakov in dijakinj, ki dosegajo vsaj temeljno raven vseh treh pismenosti, saj ti deleži ostajajo precej pod cilji nacionalnih in evropskih strateških dokumentov.

Raziskava kaže tudi na pomembne izzive na področju učenja in poučevanja. Slovenski dijaki in dijakinje v primerjavi z vrstniki iz držav OECD poročajo o podpovprečnih ravneh veselja do naravoslovja, vedoželjnosti, vztrajnosti pri učenju, zaznane opore učiteljev naravoslovja in družine ter kritični presoji informacij in razumevanju pomena znanstvenih dokazov pri sprejemanju odločitev. Med spodbudnejšimi ugotovitvami raziskave je izboljšanje občutka pripadnosti šoli.

Pedagoški inštitut in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino sta na skupni novinarski konferenci hkratno z mednarodno objavo predstavila prve rezultate mednarodne raziskave PISA 2025 za Slovenijo.

Program mednarodne primerjave dosežkov učencev in učenk PISA (*Programme for International Student Assessment*) je dolgoročen projekt primerjanja znanja in spretnosti učencev in učenk v državah članicah Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) in državah partnericah. Z raziskavo ugotavljamo ravni bralne, matematične in naravoslovne pismenosti dijakov in dijakinj pri starosti 15 let. V vsakem krogu raziskave je enemu od treh področij namenjen večji obseg nalog in vprašanj; v raziskavi PISA 2025 je to bila naravoslovna pismenost. Poleg omenjenih področij je raziskava tokrat podrobneje ugotavljala tudi področji okoljske ozaveščenosti, odgovornosti in ukrepanja ter računalniškega mišljenja pri reševanju problemov. V raziskavi je sodelovalo **91 držav**. V izvedbi v Sloveniji je sodelovalo **7.366** dijakinj in dijakov oz. učenk in učencev iz 319 srednješolskih izobraževalnih programov, 60 osnovnih šol in dveh ustanov za izobraževanje odraslih.

Zbiranje podatkov je bilo v celoti izvedeno na računalnikih. Skupaj s šolami raziskavo v Sloveniji že od vključitve države v raziskavo izvaja Pedagoški inštitut. Nacionalna koordinatorka raziskave je **dr. Klaudija Šterman Ivančič**, ki je tudi predstavila najnovejše rezultate.

DOSEŽKI PRI NARAVOSLOVNI PISMENOSTI

Povprečni dosežek dijakinj in dijakov v Sloveniji pri naravoslovni pismenosti (484 točk) je leta 2025 za 16 točk nižji kot tisti iz leta 2022 (500 točk) in za 29 točk nižji kot tisti iz leta 2015 (513 točk), ko je bilo naravoslovje prav tako poudarjeno področje merjenja v raziskavi. Dosežek leta 2025 predstavlja najnižji dosežek od leta 2006, ko se je Slovenija prvič vključila v raziskavo. Leta 2025 je tudi povprečni dosežek na ravni držav OECD nižji kot leta 2022, in sicer za 3 točke. Povprečni dosežek dijakov in dijakinj v Sloveniji se **pri naravoslovni pismenosti tako prvič umešča v povprečje držav OECD**. V Sloveniji 76 odstotkov dijakov in dijakinj dosega vsaj temeljno raven naravoslovne pismenosti (2. raven), kar je 6 odstotnih točk manj kot leta 2022. Najvišja naravoslovna znanja in spretnosti (5. in 6. raven) dosega 7

odstotkov slovenskih dijakov in dijakinj, enako kot v državah OECD. Pri naravoslovni pismenosti v raziskavi PISA 2025 beležimo značilne razlike med spoloma, in sicer je ta razlika 21 točk v prid deklet.

DOSEŽKI PRI MATEMATIČNI PISMENOSTI

Povprečni dosežek dijakinj in dijakov v Sloveniji pri matematični pismenosti (460 točk) je leta 2025 za 25 točk nižji kot tisti iz leta 2022 (485 točk), ko je bila matematika poudarjeno področje merjenja v raziskavi. To predstavlja najnižji dosežek od leta 2006, ko se je Slovenija prvič vključila v raziskavo. Leta 2025 je tudi povprečni dosežek na ravni držav OECD nižji kot leta 2022, in sicer za 9 točk. Povprečni dosežek dijakov in dijakinj v Sloveniji se **pri matematični pismenosti tako prvič umešča pod povprečje držav OECD**. V Sloveniji 65 odstotkov dijakov in dijakinj dosega vsaj temeljno raven matematične pismenosti (2. raven), kar je 10 odstotnih točk manj kot leta 2022. Najvišja matematična znanja in spretnosti (5. in 6. raven) dosega 6 odstotkov slovenskih dijakov in dijakinj, kar je 2 odstotni točki manj kot v državah OECD. Tako kot v vseh dosedanjih krogih raziskave razlik med spoloma v matematični pismenosti PISA 2025 v Sloveniji ni.

DOSEŽKI PRI BRALNI PISMENOSTI

Povprečni dosežek dijakinj in dijakov v Sloveniji je pri bralni pismenosti (445 točk) leta 2025 za 24 točk nižji kot tisti leta 2022 (469 točk) in za 50 točk nižji kot tisti iz leta 2018 (495 točk), ko je bila bralna pismenost nazadnje poudarjeno področje merjenja v raziskavi. To predstavlja najnižji dosežek od leta 2006, ko se je Slovenija prvič vključila v raziskavo. **Dosežek iz bralne pismenosti za Slovenijo je podoben kot v letu 2022 pod povprečjem držav članic OECD**. Tudi povprečni dosežek na ravni držav OECD je v letu 2025 za 15 točk nižji kot leta 2022. V Sloveniji 64 odstotkov dijakov in dijakinj dosega vsaj temeljno raven bralne pismenosti (2. raven), kar je 10 odstotnih točk manj kot leta 2022. Najvišji ravni bralne pismenosti (5. in 6. raven) dosegajo 3 odstotki slovenskih dijakov in dijakinj, kar je 1 odstotno točko manj kot leta 2022. V državah članicah OECD najvišje ravni bralne pismenosti dosega 6 odstotkov 15-letnikov. **Razlika med spoloma, v prid deklet, je v Sloveniji (51 točk) še vedno med največjimi v državah OECD**.

DOSEŽKI NA PODROČJU OKOLJSKE OZAVEŠČENOSTI, ODGOVORNOSTI IN UKREPANJA

Povprečni dosežek dijakinj in dijakov v Sloveniji je na lestvici okoljske ozaveščenosti, odgovornosti in ukrepanja v raziskavi PISA 2025 480 točk in je kot tak **enak povprečju držav OECD**. Na omenjeni lestvici prihaja do značilnih razlik med spoloma v Sloveniji, kjer so dekleta dosegla 26 točk več kot fantje. V povprečju OECD je omenjena razlika med spoloma manjša, in sicer le 4 točke v prid deklet.

DOSEŽKI NA PODROČJU RAČUNALNIŠKEGA MIŠLJENJA PRI REŠEVANJU PROBLEMOM

Povprečni dosežek dijakinj in dijakov v Sloveniji je na lestvici računalniškega mišljenja pri reševanju problemov PISA 2025 486 točk in je kot tak **nižji od povprečnega dosežka na ravni držav OECD** (500 točk). Tudi na tem področju so dekleta v Sloveniji dosegla za 7 točk višji dosežek kot fantje. V povprečju držav OECD je razlika med spoloma na omenjeni lestvici večja, in sicer znaša 14 točk v prid fantov.

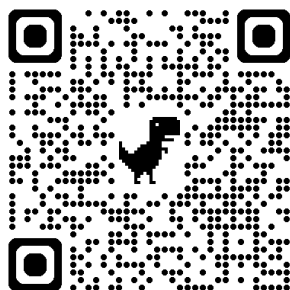
SPREMLJAJOČI DEJAVNIKI DOSEŽKOV

Pri dosežku na lestvici naravoslovne pismenosti prihaja v Sloveniji do značilnih razlik glede na socialno-ekonomsko ozadje, status priseljence in srednješolski izobraževalni program, kjer značilno višje dosežke dosegajo dijakinje in dijaki, ki poročajo o višjem socialno-ekonomskem statusu, tisti, ki ne poročajo o statusu priseljence, in tisti, ki obiskujejo programe gimnazijskega izobraževanja. Slovenski dijaki in dijakinje v primerjavi z vrstniki iz držav OECD poročajo o **podpovprečnih ravneh veselja do naravoslovja, vedoželjnosti, vztrajnosti pri učenju ter zaznane opore učiteljev naravoslovja in družine ter kritični presoji informacij in razumevanju pomena znanstvenih dokazov pri sprejemanju odločitev**. Med spodbudnejšimi ugotovitvami raziskave je **izboljšanje občutka pripadnosti šoli**.

»Rezultati raziskave PISA 2025 jasno kažejo, da se Slovenija sooča z resnimi izzivi na področju bralne, matematične in naravoslovne pismenosti. Upad znanja in spretnosti na vseh treh področjih bi zato morali obravnavati kot eno ključnih razvojnih prioritet. Pri tem bi bilo treba prednostno nasloviti bralno

pismenost slovenskih učencev in učenk ter ob krepitevi znanja na področju matematike in naravoslovja posebno pozornost nameniti ustvarjanju učnega okolja, ki spodbuja vedoželjnost, vztrajnost pri učenju, občutek podpore s strani učiteljev ter razvoj kritične presoje informacij in razumevanje pomena znanstvenih dokazov pri sprejemanju odločitev,« poudarja doc. dr. Klaudija Šterman Ivančič, nacionalna koordinatorica raziskave.

Izjava za medije in predstavitev s tiskovne konference sta dostopni na:

Dodatne informacije: Nacionalna koordinatorica raziskave PISA: doc. dr. Klaudija Šterman Ivančič,
klaudija.sterman@pei.si

Mednarodno poročilo je dostopno na: [PISA - PISA \(oecd.org\)](https://www.oecd.org/pisa/)